

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szabadka, IV., Rákóczi-út 20. Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	24-
fél évre	12-
negyed évre	6-
egy hóra	2-
Vidékre postán küldve	
egész évre	24-
fél évre	12-
negyed évre	6-
egy hóra	2-

Kezünkben a sorsunk.

Hogy mennyire kezünkben tartjuk sorsunkat, azt nemcsak az oroszokkal megkötött fegyverszünet és a megindult béketárgyalások bizonyítják, hanem azok a végső vergődések is, — melyekkel Franciaország után már Olaszországban is az elemi erővel felülkerekedett béketörekvést csak úgy vélik még megfékezhetni, hogy a békepártiakat egymás után büntügyi eljárás alá fogják. — Tehát nemcsak az orosz és az oláh, de, úgy látja már a francia és az olasz is, hogy a magukra idézett kataklizmából, a mi győzelmes felülkerekedésünkben nincs más kiút, mint a mi lebirhatatlan fölényünk elismerése és annyi tiszteességgel, amennyi még menthető, — a béke megkötése.

Ez az adott helyzetet és ennek a konzekvenciáit megérteni és levonni a mi legfőbb kötelességünk. Aminő gyöngéknék bizonyulnak saját bevallásuk szerint ellenfeleink, most annál erősebbeknek kell látszanunk nekünk. A mi erők minden újabb megnyilvánulása ellenségeinknél a megindult és már csak a legbrutálisabb rendszabályokkal fékezhető bomlásba egyre több erjesztő anyagot dob és előrelátható, hogy a háborus uszítókkal szemben a béke barátait sokasítja. Ez a recept kitűnően bevált Miljukovékkal szemben. Meg fogja tenni a maga kívánt hatását Clémenceau és Orlando hazájában is.

Kétségtelen, hogy a hetedik hadikölcsön a mi fölényes tulerők kifejtésére ebben a pillanatban a legalkalmasabb keret. Tegyük ebben a keretben annyit, hogy eredménye a háborus uszítók hazudozásait, melyek kimerülésünk reményével galvanizálják elesüggedt népeiket, minél alaposabban lecsfolja és hogy ebből az eredményből ellenségeink újból is meggyőződ-

hessenek: minden erőfeszítésük, minden mesterkedésük csak meddő vér- és életpa-

zarlás: mi maradtunk, akik voltunk, erkölcsileg is, anyagiilag is lebirhatatlanok.

Az olaszok béketárgyalást indítványoznak.

B é c s, dec. 22. Nyugat-svájci lapok római értesítése szerint a kamara nyilvános ülése elé Giolitti-párti képviselők azt az indítványt terjesztik, hogy haladéktalanul kezdjék meg a békére vonatkozó tanácskozást, de a szövetségesek oldalán.

Bizonyos területi követelések formulázása a béketárgyalásokon.

B é c s, dec. 22. A berlini „Börsenzeitung“ azt jelentti, hogy a Bresztlitovszkba küldött német meghatalmazottak számára nem állapítanak meg részletekbe menő irányvonalakat, mert valósággal megegyezésen alapuló békéről van szó. Bizonyos területi követelések formulázása csak akkor lesz lehetséges, ha az orosz kormány nézetei valamennyire már áttekinthetők lesznek.

Levegőben az olasz király detronizációja.

B e r l i n, dec. 22. Lugaóba menekült olasz szociális-ták pontos híreket kaptak az elmúlt öt nap alatt Olaszországban lefolyt eseményekről. Nápolyban, Bariban, Palermóban és Anconában nagy zavargások voltak, Sziciliában sok urasági kastélyt megostromoltak a parasztok, kifosztották és felgyújtották. Nápolyban hétfőn véres utcai harcok folytak le, miközben katonaszökevények a tömegből a rendőrökre lőttek és kézigránátokat dobálták feléjük. Az anconai kerületben sok karabinert orvul meggyilkoltak. Rómában óriási az izgalom és a lázadásoknak antidinasztikus jellege van. Tarentben a király arcképét nyilvánosan elégették.

Cenzurázzák az ántánt lapjainak oroszországi táviratait.

G e n f, december 22. Az Echo de Paris pétervári jelentése szerint a fegyverszünet megkötése után az Oroszországból való távirati hírszolgáltatásra vonatkozó cenzura mentességet megszüntették. A szövetséges és a semleges országokbeli lapok tudósítóinak vasárnap óta minden táviratukat be kell mutatniok a Lenin-kormánynak.

Mint a Petit Journal Pétervári jelenti, a középoroszországi zemsztvók moszkvai gyűlése kimondkta, hogy a mostani kormányt támogatja, ha a békét hozza.

Castelnau — tábornagy.

B é c s, december 22. A svájci határról érkezett jelentés szerint francia lapok arról adnak hírt, hogy Castelnau tábornokot a legközelebbi időben tábornaggyá nevezik ki.

Visszavertünk tíz olasz támadást.

Az olaszok a Brentától keletre heves tüzérségi előkészítés után hétszer támadták meg az Ost il Lepre mellett levő,

háromszor pedig a Monte Perticától délnyugatra fekvő vonalainkat. Valamennyi támadást az ellenség súlyos veszteségei mellett teljesen visszavertük.

Az ántánt segíti az orosz lázadókat.

G e n f, dec. 22. A Matin teleplezi azt, hogy a versaillesi új haditanács már több nap óta tárgyal azokról a módokról és eszközökről, a melyekkel segítséget lehetne nyújtani azoknak az orosz csapatoknak, amelyek a fegyverszünettel és a béketárgyalás megindításával nem értenek egyet.

Czernin gróf megérkezett Breszt-Litovszkba.

Breszt-Litovszk, dec. 22. Czernin gróf külügyminiszter kíséretével tegnap ideérkezett.

A szabadkai törvényhatóság gyászja.

Ma reggel háromnegyednyolckor Vujkovic Cvim Pál Szabadka város törvényhatósági bizottsági tagja hirtelen meghalt Wesselényi ut 217 szám alatti lakásán. Halálának híre gyorsan terjedt el a városban. Mindenki megdöbbenéssel fogadta a szomorú hírt, mely kiterjedt rokonságán kívül az egész város közönségét mély fájdalommal tölti el. A még tegnap egészséges embert most 74 éves korában ragadta el a közönség a halál.

A törvényhatósági bizottságban nagy sulya volt. Bizottsági tagtársai mindenkor a legnagyobb elismeréssel adóztak fáradhatatlan munkásságáért. — Ugy az ellenzék mint a hatósági párt egyforma megbecsüléssel értékelte munkásságát, mely jóval fölülmulta a mindennapos ambíció eredményét.

Vujkovic Cvim Pált nemcsak a törvényhatóság, de Szabadka társadalmának minden rétege megbecsülte. Igazgatósági tagja volt a szabadkai Általános Takarékpénztárnak. Ugy politikai mint közgazdasági téren egyforma elismerés illeti. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Wesselényi-utcai gyászházttól.

Az ellenzék kérdése a szabadkai törvényhatósági bizottságban.

A mai közgyűlés tárgysorozatának első pontja volt: *Biró* Károly dr. polgármester előterjesztése a megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helyek betöltése és a választások kiírása tárgyában. A közgyűlésben az előterjesztéssel kapcsolatosan letolyt tárgyalásokról a közgyűlésről szóló tudósításunkban számolunk be. Itt csupán a választásokat megelőző izzó politikai hangulatokról akarunk beszámolni.

Szabadka város törvényhatósági bizottsági tagjai, mintha egy közös érdektől lennének vezetve, egy táborban egyesültek. Szoros, ellenzéki hangot nem tűrő fallanszéként tömörültek a hatóság köré. — Most azonban, hogy 30 bizottsági tag választását kiírták, felébredt az ellenzéki érzelmű választópolgárok reménye és meggyőződéssel hiszik, hogy sikerül néhány olyan városatyát küldeni a bizottságba, akik buzgón őrködő apparátussal éberkednek majd a közgyűlési határozatokon.

Ez a remény azonban már többeknél lelohadt, abból a föltevésből kifolyóan, hogy *Biró*-párt jól tudta mikor kell kiírni a városatyaválasztásokat. Fölteszik ugyanis, hogy a megüresedett bizottsági tagsági helyekre sikerül a *Biró*-pártnak olyan városatyákat beválasztani, akik követve a szabadkai városatyák tradicionális szokásait, szónélkül csatlakoznak a bizottság régebbi tagjainak mindent helyeslő táborához.

Harcképtelenné vált fiaink nevelése a Zombori-uti osztagnál.

A háboruban, az emberiség büntetőjében, azt hittük, talán örökre elveszett a kultúra. Ezt hittük és joggal gondoltuk úgy, amikor nap nap után egyebet sem láthattunk, minthogy fiainkat, — a békés szeretet jegyében nevelt fiainkat — elragadva meleg családi körülményből, a legaljasabb embertelenségre, a gyilkolásra tanítják.

És most ime, mintha a közelgő béke harmonikus zenéje csendülne fel. Egyszerű, a maga nemességében gyönyörű példáját adja *Konkoly* főhadnagy igazi emberszerető gondoskodása — a nemes léleknek. — *Konkoly* főhadnagy, aki huzamosabb ideje van beosztva a szabadkai 6-ik honvéd gyalogezred felülvizsgálatos osztagánál, mindig apai szeretettel bánt a gondjaira bízott legénységgel. A legénység, nemes bánásmódját fiúi szeretettel viszonozza.

El kellett ezt mondanunk, amikor arról értesítenek bennünket, hogy a felülvizsgálatos osztag legénységét *Konkoly* főhadnagy kezdeményezésére ezután emberi nevelésben is részesítik. Gondoskodnak arról, hogy az analfabétákat a tudás elemeibe bevezessék és számotvetve az erkölcsös szembeni kötelességgel, a felülvizsgálatos osztag legénységét erkölcsi oktatásban is részesítik.

Kávéházakban kérje a „Délvidék“-et.

A városatyaválasztások kiírása.

— A törvényhatóság mai közgyűlése. —

Ma d. e. 9 órakor közgyűlést tartott a város tvh. bizottsága a polgármester elnökletével. *Biró* Károly dr. polgármester bejelentette, hogy ma meghalt *Vukovics* Cviin Pál biz. tag. A bizottság jegyzőkönyvében ad kifejezést részvételének és erről értesíti a családot. *Völgyi* János dr. főjegyző felolvasta a polgármester előterjesztését az 1910. évi, illetve 13-ban betöltött és időközben megüresedett biz. tagsági helyek betöltésére a választások kiírása tárgyában. A 30 helyre a választások dec. 29-én lesznek. Az I. körben (5 hely) elnök lesz *Békeffy* Gyula, helyettese *Jakobcsics* Imre, hely: *Lenkey* utcai ovoda. II. kör (2 hely), elnök *Völgyi* János, h. *Vukov* Márk, hely II. kör ovoda. III (3), *Hoffmann* Kálmán, *Malagurszky* József, *Malakai* elemi iskola. V. (2), *Péty* István, *Crnkovics* Iván, *Bethlen*-u. ovoda. VI. (3), *Klein* Adolf, *Sefesics* Lajos, *Bezerédy*-ház VII. (4), *Löwy* Ferenc, ifj. *Gálffy* György, szerb templom-téri elemi iskola. VIII. (4), *Kiss* Lajos, *Farkas* József, városi rak-tár. X. (2), *Rieger* Dezső, *Budin*-cevic János, tavankuti templom melletti iskola. XI. (1), *Podmaniczky* Endre báró. *Mamuzsich* Pál, tompai templom melletti iskola XII. (3), *Vermes* Károly, *Rieger* Mihály, ludói csendőrség melletti iskola. A többi szavazatot nyert jelöltek 2 évre választják, a többieket a béke utáni 3 hónapig. A javaslatot elfogadták.

A jövő évi költségvetést az ideinek keretén belül csinálják meg. A közig. alkalmazottaknak a belügyi tárca terhére 620 ezer, a házipénztár terhére 230 ezer koronát szavaznak meg háborus pótlékul.

A 12 ezer kötetes *Milko*-könyvtár megvételére tett ezután a pol-

gármester okosan megindokolt javaslatot. *Milko* Izidor hajlando oda adni a könyvtárat 80 ezer koronáért. A könyvtárat a Nemzeti Múzeum egy szakközegével, vagy egy szakközeggel bíráltatják meg tagjai: *Loosz* István, *Pásztori* Endre dr., *Resch* Béla, *Balogh* Károly főlevéltárnok és lehetőség szerint a M. Tud. Akadémia egy könyvszakértője. Az ügyet a legközelebbi közgyűlés elé hozzák azzal hogy nagyobb könyvtár alapját vessék meg.

Manólovics István örömmel járul a javaslatához, de kívánja, hogy minél előbb nyiljék meg a könyvtár és ezért megfelelő segédterekkel működő könyvtárnoki állás, szervezését sürgeti. Melléje bizottság is kell, mely feltétlenül rendelkezési joggal bírjon a költségvetés keretén belül. Erre nem szabad sajnálni a költséget (Ugy van ugy van!) Ha nem akarjuk, hogy a *Milko* könyvtár megvétele csak kulturális tüntetés legyen, fogjunk munkához. Kéri a tanácsot, a legközelebbi közgyűlésen tegyen előterjesztést. (Eljenzés.)

A polgármester megnyugtatta a bizottságot, hogy a tanács megteszi javaslatát.

A közkórház ápolási díját 554 K. ra emelték föl, az ápoló apácák díját 35 K.-ról 50-re s a különféle választmányokba és bizottságokba a tagválasztást elhalasztották, hogy esetleg az új biz. tagokat is be lehessen választani a január elején tartandó közgyűlésen. A gör. kel. szerb egyház hitoktatóinak díját évi 2000 K.-ban állapították meg, özv. *Nagy* Bélának 313 K. nyugdíjat. özv. *Sztipics* Dánielnek évi 300 K. kegydíjat állapították meg és *Szótér* István főgimn. tanárnak betegsége miatt 4havi szabadságot engedélyeztek. Ezzel az ülés végetért.

Az apósok kötelességei.

— A bádógos após és a piktor vő viszálykodása. —

(Saját tudósításunk.) Ugy látszik nem valami jó lábon álltak egymással *Rákity* János paeséri szobafestő és az apósa *Rákity* Tácia. Tegnap azonban eléggé békésen álltak egymás mellett a szabadkai kir. törvényszéken mind a ketten.

Még 1915. szept. 18-án történt, hogy az öreg *Rákity* Tácia a piacra ment a feleségével. Mikor délelőtt hazamentek, már ott volt a lakásukon a lányuk, aki *Rákity* Jánosnak a felesége és odavittette férje lakásáról mindenüket, a butorokat és élelmiszereket, mert apja fölbiztatta, hogy ne éljen nyomorúságban a férjével, hanem menjen öhozzájuk, ahol olyan jó élete lesz, mint volt lánykorában. Mikor ezt a szobafestő megtudta, elment nagy haragjában az apósa lakására és követelte a butorait. Apósa és anyósa a szobába menekültek, mire ő kívülől rájuk zárta a lakást, úgyhogy később az ablakon át tudtak csak kijönni. Aztán fölkapta az udvaron a fejszét és azzal handabandázott, majd elvitte a kamrából az apósának a mesterségéhez tartozó egész kincsét, 22 drb horganyozott bádóglemezt, úgyhogy az öreg 2 hétig nem tudott dolgozni, mert nem volt bádógja.

Rákity János a bádógót talicskán eltolta az ő lakására és kijelentette, hogy addig nem adja vissza, míg meg nem kapja a butorait. Apósa aztán bepörölte a vejét lopásért és ezért is állott az tegnap a törvényszék előtt. Itt az öreg aztán kioktatta *Csekmanek* dr. elnök arról, hogy neki a házastársához semmi köze sincsen és ha azok porlekednek is, neki nincs joga a lánya holmijait a házába befogadni, nem szabad neki a butorokat ott megtűnnie és ki kellett volna dobnia, mikor azokat a lánya odavitte. Mert nem azért esküsznek a házastársak az Isten nevére egymásnak örök hűséget, hogy ha a lány hazaszalad, a szülők is a férje ellen uszítsák.

Lesütött szemmel hallgatta az öreg a kemény szavakat és nem is kívánta már veje megbűnítését, annál kevésbbé, mert lányával már már az meg is békült és most egyetértésben élnek együtt. *Rákity* Jánost a törvényszék nem lopásban, hanem zsarolás vétségében mondta ki bűnösnek és 3 napi fogházra ítélte. *Rákity* is és a kir. ügyész is fellebbezett.

Anyakönyvezik

a szabadkai disznókat . . .

A Délvidék annak idején jelentette, hogy miniszteri rendelet intézkedett aziránt, hogy az országban minden disznót, — bármilyen célra legyenek is azok hizlalandók — össze kell írni. A disznók bejelentésére vonatkozó miniszteri rendelkezést Szabadka városa most hajtja végre. Az összeírás vezetésével *Mamuzsich* Pál városi mérnököt bízták meg.

A sertéshizláló közönség — tekintet nélkül a disznó hizlalásának céljára — köteles bejelenteni a hízó disznókat a városi székház első emeletén levő anyakönyvi hivatal előcsarnokában. Az összeírás már hőtőn délelőtt meg is kezdik. Az összeírás elrendelésével egyidejűen intézkedett a városi tanács, hogy — a miniszteri rendeletnek megfelelően — havonként egyszer pontosan ellenőrizzék a bejelentéseket.

A bejelentések valódiságának ellenőrzése mindenesetre nagy terhet ró a közigazgatásra, mely egyébként is túl van már terhelve a háborus munkáktól.

Első szobor Szabadkán

Eledig általános panaszként hangzott el, hogy Szabadkán nem igen tudják értékelni a művészetet. A polgárság maradi közönyösége a művészet iránt ide varázsolta közibénk a délibáb, mely a városháza tornya alatt vibrált az oda tévedt szem előtt. Ugy látszik azonban, a délibáb szertefoszlik, mert a városháza alatt nagy dologra határozták el magukat.

Szabadka városa ugyanis *Keller* Albert szabadkai szobrásztól megvásárolta néhai *Ferenc* József mellszobrának gipsz-eredetijét a városi székház tanácssterme részére. Érdekes megemlíteni, hogy *Keller* szobra lesz a legelső plasztikai mű a városi székházban. De nemcsak a székházban, hanem egész Szabadkán az első szobor, mely ezen kívül szabadkai ember keze alól is került ki.

A gipszmunkának márványba való kifaragását a városi tanács előreláthatóan ugyancsak *Keller* szobrászra fogja bízni.

— Olaszországba ismét küldhetők levelek. Svájc és Olaszország között a vasuti fargalom ismét helyreállván, a hadifogjoknak és internáltaknak szóló, ilyenekből eredő levelezések és csomagok Olaszországba ismét küldhetők.

LIFKA MOZI

M I A M A Y

a 'ebilines lően szép nőmet filmdiva felléptével

Aranyháló

Szombat—vasárnap

Szerelmi játék négy felv. és a fényes pótműsor. Kezdeté 5 és 8 ór kor.

NAPI HIREK.

A mélységből...

Az éj a földre gyászlepet takart.
A nap fölöttünk behunyta szemét,
A vaksötétben fehérítő gigász —
Szelemek futkosnak most szerte-
szét.

A távolban feltűnik a halál;
Dühöngve visorítja nagy fehér
fogát
Es fenyegetve áll a partokon,
Forgatva a rozsdás kaszát.

Az árkok alján félve didereg,
Imádkozik a félénk kis csapat.
Uram! A mélységből kiált szívújak
Hézzád, mutasd most nagy irgal-
madat!

Csikvovszky Sándor.

— A Fehérkereszt Egyesület karácsonyfája. A Szabadkai Fehérkereszt Egylet f. hó 23-án vasárnap délután 3 órakor karácsonyfát gyújt az elhagyott gyermekeknek az állami gyermekmenhelyben, melyre az egylet tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség.

— A Délvidék sorajátéka. Kérjük olvasóinkat, a Délvidékben hirdetett sorajátékra, küldjék be a mai napig kivágott szelvény számokat, hogy még Ujév előtt megtarthassuk a sorsolást. Akik a társasjátékhoz ajándékokat igérni szívesek voltak, vagy akarnak küldeni, kérjük, küldjék be minél előbb.

— Köszönetnyilvánítás. Hoffman Ferenc elhalálozása alkalmával a „Gazdasági Egyesület” néhány tagja koszorúmegváltás címén 136 koronát adakozott és ezen összeget azzal bocsátotta a polg. fuiskola igazgatóságának rendelkezésére, hogy oly tanulók között ossza ki, akiknek atyjuk a harc-téren elesett, eltűnt vagy beteg lett. Ezen összeget a polg. fuiskola tanárikara kiegészítette a 6 és 7. hadikölesön jegyzésénél fennmaradt összeggel és a mai napon osztotta ki 8 tanítványának. Az igazgatóság úgy a maga, mint a tanítványok nevében ezúton mond hálás köszönetet a jószívű adakozóknak.

— A karácsonyi vasuti forgalom a Bácskában. A magyar állami vasutak igazgatósága néhány nappal ezelőtt figyelmeztette a közönséget, hogy a karácsonyi ünnepek alatt tartózkodjon az elkerülhető utazásoktól. A figyelmeztetés célja egyébként a utazók jóakaratu intése nehogy az amugy is nagy háborus forgalom az embermészárlásig fajuljon. Az utazó közönség saját érdeke tehát tartózkodni a karácsonyi ünnepek alatti utazástól, hiszen az üzletvezetőségnek így is nagy gondot ad a szabadságolando katonák hazaszállítása. A rendes háborus forgalom közepette sem lenne lehetséges, hogy a tömegesen szabadságolt katonákat a vasut szállithassa. Hogy némileg enyhítsenek a vasuti forgalomra, az egyes katonai alosztályoknak fölöttes katonai parancsnokságaik most kötelezővé tették, hogy a szabadságolando katonák számát és szabadságolási helyét a szabadkai üzletvezetőséggel haladéktalanul közöljék. Az alosztályok egyuttal

utasítva lettek, hogy az utirány szerint csoportosítandó szabadságolt katonákat altisztek vezessék a pályaudvarra, ahol a jegypénztárak előtti tolongásokat elkerülendő, az altisztek kötelesek a legénység számára a jegyeket megváltani.

— Csátaljai csendélet. Csátalja híres arról, hogy gazdag népe van és sok benne a felmenett. A felmenettek gyakran keresik fel a Spaltensberger-féle nagykorosmát és éjfél utánig duhajkodnak. Senki sem törődik a záróra betartásával. Legutóbb oly magasra szökött harcias kedvük, — mely a fronton pár ezer korona árán nem érvényesülhet — hogy vérszomjazó szívök egymás véérére vágyott. Rögtönöztek offenzívát, mely vértócsákat, törött ablakot, palackot és fejet eredményezett. A hősköt azután végre elesendesített az 500 korona, melyet kártérítés fejében a korosmárosnak fizetniök kellett. — Az ártatlan áldozatalón a főlzolgaló Offenhal Miklós, kit kit véletlenül eltalált egy szódás üveg és sebet ejtett rajta amely azonban nem életveszélyes.

— Megrabolt asszony. Boros Istvánné zentai vendéglősné szerdán estefelé betegesen feküdt szobájában, amikor az esti szürkületben egy idegen alak lopózott ágyához, aki őt a falhoz nyomta a vánkos alól elrabelta 1040 koronát tartalmazó pénzesztárcáját. — Így jelentette ezt Borosné a csendőrségnél, de a nyomozás folyamán olyan forma derült ki, hogy az asszony betegségéből származó képzelődés szüleménye.

— Gyűjtés az Ottokár árvaházra. A Székesfehérvárott létesítendő Ottokár-árvaház létesítésére és alapjára adakoztak Szabadkán: Völgyi Lajos ivén: Dr. Biró Károly 20, öz. Lénárd Istvánné 20, Veres Károlyné 10, Birkáss Szucsich Adriene 4, Ráich Balázs plébános 10, Hegedűs Benjamin plébános 5, Vojnics Dezső plébános 10, Szvoboda Lajos hitoktató 3, Novákovics Valéria áll. tanítónő 5, Hegedűs Mariska 3, dr. Kiss Józsefné 10, Jesszenszki Jenő 10, Barna Sándor 3, Völgyi Péter 3, Völgyi Lajos 3, dr. Winkler Elemérné 10, Békeffy Gyuláné 10, Békeffy György 10, Seereiner Alfonzné 10, Ráner Ödöné 3, dr. Váli Dávid 10, Váli Gyula 5, dr. Révfy Jenő 10, Péits Istvánné 8, Hoffmann Kálmán 5, Vidákovics M. Félix 20, Bogesits Antal 2, Lányi Ernőné 4, Antunovics Andor 4 kor., összesen: 234 koronát.

— Dugott bál Zentán. Zentán Horti Julis bálát rendezett a lakásán, ahol 14–18 éves suhanok és lányok asztali tamburaszó mellett ráncigálták egymást. A csendőrség tudomást szerzett az engedély nélküli bálról és szétzavarta a gyerekeket, Horti Julis ellen pedig megtette a feljelentést.

— Nem a leves nagy, hanem a lány kicsi. Egyik bérésasszony mutatja a lányát, nézzék csak meg, milyen szép „tülledálló“-t — „leves“-nek is mondják, röviden csak „tüll“-nek — varratott neki. — Ez egy blúzféle ruhadarab, mely derékig, vagy kissé lejjebb ér és lenn nem simul a testhez. Ennek a megvarratására szabott ár volt akkoriban. Tizenhat kraj-

cár volt a bluz, ugyanannyi a szoknya megvarrása. Csak úgy lógott benne a lány, oly nagy és bő volt a ruha rajta. „Ejnye, miért varratta ily nagyra?“ Kérdezik. Oh — mondja magyarázólag az asszony — „nem az volna itt a baj; nem a leves nagy, csak a lány kicsi!“

— Jánoska fiu lesz. Jánoska névnapijára kapott mamájától legelsősziben egy nadrágoeszkát. Összevissza nézegeti ezt az ujságot s azután lelkendezve így kiáltott: „No hát végre én is fiu lettem.“

— Fénykép-, levelezőlap- és arcképnagyítás vagy festés leggyorsabban és legolcsóbban a villanyteleppel szemközt az Ádám Róbert-féle üzlet mellett levő „Esperanto“ műteremben készül el. Szegénysorsu nyugdíjasok, özvegyek és árvák a beszerzési áron kapnak itt mindent; igazolványokra szükséges képet pedig öz. Czéner Andorné utján ingyen is kaphatnak.

Színház.

Kaméliás hölgy.

— *Könyv Gízella első fellépte.* — Tegnap este mutatkozott be a szabadkai közönségnek az új drámai színésznő: *Könyv Gízella*, Dumas ötfelvonásos drámájában, a „Kaméliás hölgy“-ben. Az új művésznő a címszerepet játszotta oly mély átérzéssel, kiváló művésztel, hogy hálás közönsége csodálattal adózott neki és nem egy jelenetnél hangosan felzokogott. A gyönyörű szép, megható témájú dráma igen alkalmas keret volt a művésznő bemutatkozására.

A férfi-főszerepben Hidvéghy Ernő, a közkedvelt jellemszínész alakított, aki a rendezés nehéz munkáját is kifogástalanul végezte.

A többi fontosabb szerepekben Rónay, Nádasyné, H. Lengyel Irén, Kényes Margit és Komlós játszott nagy ambícióval. G.

Vasárnap a színházban. Vasárnap délután a nagy sikerrel folijított *Lengyelvér* kerül színre Szében Margit, Révész Ilonka, Tibor Dezső, Komlós Vilmos és Remete Gézával. Vasárnap este bérletszünetben rendes árakkal *Ófensége kalapja* — Ujhelyi nagyszerű komédiája megy harmadszor. Ezekre az előadásokra is már lehet jegyeket előre váltani. Itt jegyezzük meg, hogy hétfőn a szentestére való tekintettel nem lesz előadás.

Színházi hírek.

Karácsony két ünnepnapján két-két előadást tart színtársulatunk. Kedden karácsony első napján délután leszállított helyárrakkal Bródy és Rényi kitűnő operetteje a *Tisza virág* ot adják. A főszereplők Révész Ilonka, Nádasyné, Szében Margit, H. Lengyel Irén, Kürthy, Komlós, és Torma Zsiga lesznek. Este fél 8 órakor rendes árakkal bérletszünetben Strauss Oszkár rendkívül mulattató operetteje a *Csokoládé katoná* kerül színre, melyben a vezető szerepeket Holdy Juci, Nádasyné, Révész Ilonka, Rónai, Torma, Komlós és Kürthy játsszák. — Karácsony másodnapján szerdán délután leszállított helyárrakkal a *Csokoládé katoná*, este pedig rendes helyárrakkal bérletszünetben Hervé bájos zenéjű operetteje a *Lili* kerül elő-

adásra. A címszerepet Holdy Juci játssza, míg a többi szereplők Nádasyné, Rónai, Komlós, Remete, Kürthy lesznek. — Csütörtökön a *Legénybucsu* nagy operette van műsoron. Pénteken megismétlik a *Mágnás Miskát*, Szombaton Herceg Ferenc gyönyörű és rendkívül mulatságos vigjátéka a *Gyurkovics lányok* kerül színre. Jegyeket az összes előadásokra már lehet előre váltani. — A színházi pénztár hétfőn is egész nap nyitva lesz.

Közgazdaság.

— Esenc, Jánoshalma. Ecetsavmérőket beszerezhetnek a következő budapesti cégek valamelyikénél: Calderoni mű- és tanszerváialat r-t. (IV. Gizella-tér 1.); Klein Dezső, (IV., Kecskeméti-u 14.); Libál és März (VI., Teréz-körút 54) Chmura S. (IV., Ferenciek tere 2.)

— A. J. Péterréve. Országombe-lyítőkat készítenek: Magyar-amerikai Northrop r-t. Rézsahegy, Fonógyár: Huber József. Budapest (VIII. Baross utca 47.)

— A szeghegy-feketehegyi általános takarékpénztár r-t. közgyűlése nem fogadta el az igazgatóságnak az alaptőke felemelésére vonatkozó javaslatát.

Szerkesztői üzenetek.

B. F. Még gyenge kísérlet. De ért a verseléshez. Ha valamivel jobbat küld, szívesen helyet adunk neki.

Cz., Topolya. Maupassant G. spiritusza volt; az örültek házában is halt meg. Rendkívüli érzéki; valósággal tobzódik az érzékiségben. Utolsó munkáiban kiséstisztult az erkölcsi felfogása. A naphoz. A vizen, Péter és János és a Maupassant meséi címen megjelent könyve, legalább is az ifjuságnak nem való,

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

Korzó Mozi
műsora.

Péntek—szombat—vasárnap

Psilander

legizgalmasabb filmje

APÁNIK

Drámai színjáték 3 felvonásban.

És a kitűnő pótműsor.

Előadások kezdete d.n. 5 és 8-kor.

69. Decemb. 23.

ELITE
MOZGO

Péntek—szombat—vasárnap

A vén komédiás

Nagy cirkuszdráma 5 felvonásban és a fényes kísérő műsor.

Előadások kezdete: hétköznap fél 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2-8-ig és este fél 9 órakor.

APOLLO-MOZI

vasárnapi műsora:
Nagy detektív mestermű!

A zöld alarcz titka.
Kedden és szerdán Karácsony napjain
A detektív király fellépte!

FANTOMAS II.
detektív dráma 5 felvonásban.

Mozgófényképszínház.

LIFKA MOZI HETI MŰSORA

Szombat—vasárnap: *Mia May* a lebilincselően szép filmdiva legújabb alakítása *Az aranyháló*, szerelmi történet 4 felv.

Szerda—csütörtök: Franciska Bertini az olasz filmtragika legmegrázóbb alakítása: *A diadalmasszony*.

Péntek—szombat—vasárnap *Bereg* Oszkár felléptével *A föld embere* egy mérnöktragédiája 4 felv.

KORZÓ MOZI MUSORA:

Péntek—szombat—vasárnap *Psilander* új nagyszerű szerepe: *A pánik* dráma 3 felvonásban.

Hétfőn délután 3 órakor: karácsonyfa gyújtásig szórakoztató, látványos gyermek előadás, bohózat, természeti szépségek.

Este nincs előadás.
Kedden szerdán, csütörtökön:
Molnár Ferenc örökbecsű gyönyörű regénye: A Pál utcai fiúk. Budapest az Urániában óriási sikerrel játsszák. A második szenzációs sláger: *Amerre a szabadkai hőők járnak. Pokoli harc a Piavenál.* Eredeti harctéri felvétel olasz földön.

Róka, görény
bőröket valamint más nemes szőrmeiket, legmagasabb árban megvesz
Kertész Miklós
divatszűcs, Vörösmarty-utca 52. szám.

A világítási rendelet
határozatait a fénnyel való csökkenése nélkül oszakis

Tungsram
félwattos lámpákkal
lehet betartatani.
Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású
Tungsram-lámpákat.

Özv. Halbrohr S. és Fia
szállító cég egy megbízható
alkalmazottat keres.

Dohányzók
még kaphatnak gyári áron cigaretta hüvelyt. Eredeti vergé-papíron készült, békeidőből való jóminőségű hüvely, 1 doboz **100 hüvely, 60 fillér.** 1000-kint 5% engedmény. Csáladi levélpapír, **100 levélpapír és 100 boríték** (a boríték selyembetű) **5 kor. 50 fill.** mind a 200 darab. Szabadkai látképek és más újdonságok darabja 10 fillér. **Névjegyek azonnal izlésesen készülnek.** Iró- és csomagolópapírok gyári raktára.
Lipsitz és Lampel
könyv-, papírkereskedése és könyvnyomdája. Szabadka, Rudics-utca.
Telefon 604 sz.

Egy jó házból való fiút
nyomdász-tanoncnak
fizetéssel felvesz a
SZENT ANTAL nyomda

Új magyar Vörös-kereszt sorsjegy!

Részletfizetésre:
2 drb 25 havi részlet á 6 K
5 drb 24 havi részlet á 15 K
10 drb 30 havi részlet á 25 K
Az első részlet kifizetésénél átadom törvény értelmében kiállított részletívét, úgy hogy a legközelebbi huzásban már résztvesz. Huzás már jan. 5-én. Vidéki megrendelés portómentes.
Kapható
Évenként 5 huzás
Fényképmény 1 millió kor.

a Kunetz-Bankban
Szabadka, Eötvös-utca.

Írnokot keres!
Sz. Teréz plébánián szerény igényű nyugalmazott hivatalnok esetleg rokkant a délelőtti órákban mint írnök :-: alkalmazást nyerhet. :-:

Harry
luxus bőrtisztítócrom
garantált valódi békeidőbeli minőség.

Harry
az urivilág kedvelt sevrópasztója.
Eladási árak 1917 november 10-től
40. sz. 1 doboz 2 K, 60. sz. 1 doboz 3,50
Kapható Szabadkán minden előkelőbb üzletben.

Harry
sevrópasztánk látszólagos magas ára dacára mégis a legolcsóbb, mert a használatban kitűnik, hogy hasonlíthatatlanul kiadósabb, mint a különféle fajta hadicipőkrémek, melyekből 3-4 doboz szükséges, hogy 1 doboz „HARRY” pasztát pótoljon.
Nagybani szétküldési telep:
Reiter és Társa
vegyészeti gyár
Budapest, VII., István-ut 69

Újságkihordó
leány felvétetik a
„DELVIDEK”
kiadóhivatalában
Rákóczi-utca 20.

IZLÉSEK ÉS OLCSÓ ÜZLETI LEVÉL-
::: PAPIROK ES BORITÉKOK A :::

SZENT-ANTAL
KÖNYVNYOMDÁBAN
SZEREZHETŐK BE.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Hözpont: Osijek Filókák: Szabadka, Zagreb, Karlovac, Novi Orkvenica.
Befizetett alaptőke 10.000.000 és tartalékalap 2.000.000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskőkre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetettek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi ére- és papírpenzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

== **Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat.** ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra. || **Kibocsájt:** 4% és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel) pupilláris biztosság, adómentes, mindenféle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzletet, továbbá bürzai és kommissionális megbízásokat.